

PRZEDPIEKLE (2) *sb n*

Teksty nie oznaczają é; pierwsze i drugie e prawdopodobnie jasne (tak w przed- oraz piekło).

sg [G przedpiekl(a).] ◊ A przedpiekl(e) (2). ◊ [L przedpieklu.]

Sł stp: przedpiekle, przedpiekło, Cn brak, Linde także XVII w.

1. *Otchłań, Szeol, starotestamentowa kraina zmarłych* (2) : [dusse szwýǵanthe, które wýwýodl s przedpýekla [...] *ModlKonst* 161; *JanKoszŻyw* Dv; i malarze zwykli malować przedpiekle Patriarchow/ do ktorego Pan Chryłtus przychodzi triumfując s chorągwią/ iłz by Pan Chryłtus/ gdy vmarł na krzyżu/ miał łtąpić Duchem łwoim na przedpiekle/ abo na to miejsce gdzie byli Patryarchowie *BrentTrepCat* 94v.]

Zwroty peryfr.: »przywieść [co czyje] na przedpiekle« = *spowodować czyjś śmierć* (1): [*Jakub o Beniaminie*] ielli by łie mu co przydało wýzemi do ktorey iedzýecýe przrywýedzýecýe [!] zbolełcýǵ łtárołtz moię na przedpýeklie. *HistJóz* C3v.

»zstąpić na przedpiekle« = *umrzeć* (1): nychcyał wzy'ǵtz pocyeffenya [*Jakub po stracie Józefa*] ale mowił/ złtǵpýę płǵtzǵ do łyná mego ná przedpýekle. *HistJóz* A3.

2. [*Wejście do piekła:* ktorzy [czarci] go porwali/ y męczǵac/ niełli go do wrot piekielnych. (*marg*) Wzięty od Czǵrtow bity y ná przedpiekle niełiony. (-) *SkarŻyw* 326, 313.

Przen: Co ielli pan będzie rozumiał/ że nieczo przodkowie iego zle nádáli albo obroćili/ niechǵy łye łtára aby to lepiej obroczo było [...] aby łye to ze dǵdzu pod rynnę nie dołtáło/ Diabłu wydǵrwlłfy/ aby iuz tego ná przedpieklu łludze albo łtrożowi iego niezostǵwiał. *LorichKosz* 116v (*Linde*).]

Synonim: 1. *otchłań.*